
3 Vragenuur

Vragen van het lid Plasterk aan de minister-president, minister van Algemene Zaken over **de aankondiging van mogelijke extra bezuinigingen**.

De heer **Plasterk** (PvdA):

Voorzitter. "Nog dieper snijden" kopte De Telegraaf afgelopen vrijdag. De premier heeft het over extra bezuinigingen bovenop de 18 mld. van Prinsjesdag die mensen al diep in hun portemonnee raakt. Zoiets komt niet vanzelf in De Telegraaf. De tekst staat tussen aanhalingstekens, wat in de journalistiek betekent dat het een letterlijk citaat is. Op de persconferentie verklaarde de minister-president vervolgens dat hij niet anders bedoeld had dan de begrotingsregels nog eens uit te leggen. Regel vijf luidt: bij tegevallers moet er extra bezuinigd worden. Ik heb drie vragen aan de minister-president.

De eerste vraag aan de premier is of dit oud nieuws was en het onnodig veroorzaken van onrust. Of was het weer eens een geval van niet het hele verhaal vertellen? Wij willen hier vandaag een eerlijk en volledig verhaal over wat de plannen van het kabinet op dit punt zijn.

De tweede vraag is of het klopt dat de heer Wilders zijn handtekening heeft gezet onder de begroting inclusief die begrotingsregel nummer vijf. Is de minister-president van mening dat de heer Wilders heeft getekend voor die mogelijke extra bezuinigingen? Ik vraag dit omdat de heer Wilders tweets rondstuurt waarin staat dat hij deze melding van de premier onzinnig vindt. Hoe zit dit? Is het onzinnig of heeft hij er zelf zijn handtekening onder gezet? Ik had overigens gehoopt dat de heer Wilders daar zo dadelijk zelf zijn licht op zou kunnen laten schijnen, maar waarschijnlijk zit hij ergens te twitteren in plaats van hier in het parlement te zijn.

Ik ga verder met mijn derde vraag. De PVV heeft herhaaldelijk gezegd dat zij de stekker uit het kabinet zal trekken als het kabinet aan de ene kant geld in Griekenland en in de euro steekt en aan de andere kant extra gaat bezuinigen. Toch is dat precies wat volgens de minister-president voortvloeit uit de begrotingsregels en het gedoogakkoord. Is daarmee een extra bezuiniging het einde van dit gedoogkabinet?

Minister **Rutte**:

Voorzitter. Ik begin met de eerste vraag van de heer Plasterk. Op de vraag van een journalist of ik, gegeven het feit dat de economische situatie verslechtert en gegeven de begrotingsregels, kan uitsluiten dat er in de komende jaren extra bezuinigd zal moeten worden, heb ik nee geantwoord, precies om de redenen die de heer Plasterk zelf heeft genoemd. Dat zit hem in de begrotingssystematiek en de automatische stabilisatoren, begrotingsregel nummer 5. Waarom is dat zo? Omdat het kabinet orde op zaken wil stellen. Wij willen de overheidsfinanciën op orde krijgen. We willen ervoor zorgen dat de rekening niet wordt doorgeschoven naar komende generaties, naar onze kinderen en kleinkinderen, maar wij het probleem oplossen. Tegelijkertijd willen we ervoor zorgen dat de eco-

nomische groei en de banenmotor weer op gang komen. Ik heb uitgelegd dat tegen de achtergrond van het verslechterende economische beeld niet is uit te sluiten dat er na 2012 meer nodig is, maar dat we dat zullen moeten afwachten en dat dit met veel onzekerheden is omgeven.

Dan de tweede vraag van de heer Plasterk. De heer Wilders heeft niet gezegd "onzinnig". Hij heeft laten weten dat hij het prematuur vindt. Op zichzelf heeft hij er natuurlijk gelijk in dat het hierover door speculeren, prematuur zou zijn. Ik houd staande dat antwoord geven op de vraag "Hoe werkt begrotingsregel nummer 5?" ook openheid is die je van een kabinet mag verwachten. Hoe het verder wordt ingevuld, als het al zover zou komen, dat ligt in de schoot van de toekomstige besluitvorming besloten.

De derde vraag van de heer Plasterk ging over de situatie in de landen die programmaland zijn geworden en onderdeel zijn van de eurocrisis op dit moment. De problemen die zich op dit moment met de economie voordoen, hebben daar slechts indirect mee te maken. Die worden niet veroorzaakt doordat wij garanties stellen aan die landen, maar zijn ontstaan in het hele stelsel van de wereld-economie, in Amerika, Azië, maar ook in Europa. Daarbij speelt de schuldencrisis natuurlijk ook een rol. De problemen hangen echter niet rechtstreeks samen met het feit dat we garanties hebben uitstaan op een aantal programmalanden binnen het stelsel van de eurozone.

De heer **Plasterk** (PvdA):

Ik constateer dat de minister-president niet ingaat op het punt dat er kennelijk sprake is van een letterlijk citaat. Als het dat niet is, neem ik aan dat hij dat gezegd zou hebben.

Minister **Rutte**:

Als ik daar meteen op mag antwoorden: voor de koppen in de kranten nemen politici geen verantwoordelijkheid. Dat is aan de journalisten. Op de zaterdag daarna is het hele interview geplaatst. Dat is precies terug te lezen.

De heer **Plasterk** (PvdA):

Dit is geschreven door degene die vorig jaar is uitgeroepen tot de best geïnformeerde parlementair journalist van Nederland, Paul Janssen. Ik concludeer dat er kennelijk toch onvoldoende gecommuniceerd is tussen de heer ...

Minister **Rutte**:

Nee, het is een kop van De Telegraaf tegen de achtergrond van de opmerking die ik maakte in reactie op de vraag van de journalist wat er gebeurt als zou blijken dat er vanwege de verslechterende economische situatie meer bezuinigd zou moeten worden. Ja, dan moet er dieper gesneden worden; in die situatie. Daarmee klopt de kop dus wel, maar het is geen aankondiging. Je kunt de kop uit het interview trekken: als die situatie zich voordoet, dan moet er dieper gesneden worden. Het is eigenlijk precies zoals de heer Plasterk zo uitstekend uitlegde toen hij zojuist zijn vraag stelde.

De **voorzitter**:

Misschien kunnen we nu de heer Plasterk zijn vraag laten afronden.

De heer **Plasterk** (PvdA):

Ik vind het onbevredigend. Als de kop "Nog dieper snijden" verschijnt in een de minister-president niet onvriendelijke krant en als blijkt dat hij dat toch niet gezegd heeft,

Rutte

dan weet ik niet meer hoe we op dat nieuws moeten ingaan.

Ik heb nog een tweede punt en dat is misschien nog wel belangrijker. De minister-president zegt dat extra bezuinigingen wel samenhangen met de eurocrisis, maar dat het er geen verband mee houdt. Wat zegt de minister-president dan van de dreiging van de heer Wilders dat we niet gaan bezuinigen als er tegelijkertijd meer geld gaat naar de Grieken en de euro? Hebben die twee niets met elkaar te maken en kunnen die best samengaan? Is dat zijn antwoord?

Minister Rutte:

De heer Plasterk vraagt mij nu om een interpretatie van de uitspraken van de leider van de PVV. Ik heb ze in ieder geval zo begrepen dat de PVV grote problemen heeft met bezuinigingen als gevolg van directe steun aan landen. Dat is hier niet aan de orde. In het interview gaat het over een situatie waarin de economische situatie verslechtert waardoor je het tekort mogelijk minder snel kunt afbouwen dan je hebt voorgenomen, waardoor je meer dan 1% afwijkt van je voornemen. In die situatie kan het nodig zijn om extra te snijden, "nog dieper te snijden" zoals de kop zegt. Ik herhaal: in die situatie. Ik heb een eerlijk antwoord gegeven op een eerlijke vraag van een journalist. De heer Plasterk heeft zelf precies uitgelegd hoe die systematiek in elkaar zit.

De heer Plasterk (PvdA):

Ik concludeer dat de minister-president straks aan de bevolking moet gaan uitleggen dat er extra wordt bezuinigd en dat er extra geld aan de euro wordt uitgegeven en dat die twee zaken niets met elkaar te maken hebben. Ik wens de minister-president daarmee veel succes. Ik kan dat in ieder geval niet op die manier uitleggen.

Minister Rutte:

De heer Plasterk is zelf financieel woordvoerder. Ik neem toch aan dat hij weet dat de garanties die je geeft aan landen die in ernstige problemen zitten om ervoor te zorgen dat die landen niet omvallen, niet automatisch reden zijn voor een verslechtering van de economie. Die kunnen er wel zeer indirect aan bijdragen, maar het zijn geen directe oorzaken. Wel kan het economisch beeld verslechteren waardoor er eventueel extra bezuinigd zou moeten worden. Dat heeft ook te maken met allerlei andere omstandigheden. Kijk bijvoorbeeld naar de schulden crisis in de Verenigde Staten of de situatie met de Chinese munt. Daarin spelen vele factoren een rol.

De heer Plasterk (PvdA):

De heer Wilders heeft geen handtekening gezet voor meer steun aan de euro, maar de Partij van de Arbeid heeft geen handtekening gezet voor extra bezuinigingen. Ik ben erg benieuwd hoe de minister-president die twee balletjes straks tegelijk in de lucht denkt te kunnen houden.

De heer Braakhuis (GroenLinks):

Ik geloof inderdaad ook niet dat de eurozone bijdraagt aan een structureel budgettekort, gelet op het feit dat elke 100 mld. 200 mln. structurele bijdrage van Nederland per jaar vraagt. Het is natuurlijk wel zo dat de manier waarop dit kabinet de bezuinigingen van 18 mld. invult, ten koste gaat van werkgelegenheid. Dat levert juist een grote hoeveelheid werklozen op. Dit kabinet organiseert dus zijn ei-

gen tekort aan belastinginkomsten. Dan kan ik me voorstellen dat de minister-president vanaf 2013 extra wil bezuinigen. Ik wil graag van hem horen hoe hij dat verklaart. De wijze waarop die 18 mld. wordt ingevuld, creëert namelijk de situatie dat hij extra zal moeten gaan bezuinigen.

Minister Rutte:

De heer Braakhuis laat een klassieke linkse redenering horen: bezuinigen leidt tot minder uitgaven, wat niet goed is voor de economie. Met andere woorden: je moet nooit bezuinigen; niet als het niet nodig is en niet als het wel nodig is. Dit houdt in dat de rekening wordt doorgeschoven naar komende generaties. Een verstandige politiek is dat je ervoor zorgt dat de overheidsfinanciën wel op orde komen. Mensen weten dan dat de belastingen in een land niet hoeven te stijgen om de staatsschuld af te lossen en weten dat zij gerust bepaalde uitgaven kunnen doen zonder dat er onverwachte ingrepen vanuit de overheid komen. Dat creëert rust, ook op de kapitaalmarkten. Dat is van groot belang voor het vertrouwen dat mensen en kapitaalmarkten in een land hebben. Daarom is de aanpak van de heer Braakhuis onverstandig.

Mevrouw Leijten (SP):

In deze tijd vliegen de bedragen ons om de oren. Onder meer is genoemd dat de gehandicapten toeslag gehalveerd zal worden. Dat horen wij met Prinsjesdag, maar heel veel mensen zijn hier onzeker over. Ik vraag de minister-president: gaat u weer bezuinigen op chronisch zieken en gehandicapten of doet u dat niet?

Minister Rutte:

Voorzitter. Ik kan niet vooruitlopen op de stukken die wij openbaar maken met Prinsjesdag.

De voorzitter:

Ik dank de minister-president voor de antwoorden.